

Warszawa, 2008-09- 25

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

DKZU-PB-0401-45/2008

**Pan
Mieczysław Augustyn
Przewodniczący Parlamentarnego
Zespołu ds. Osób Starszych**

Szanowny Panie Przewodniczący

w odpowiedzi na pismo z dnia 6 sierpnia br., sygn. BSS-P20S-6/08, w sprawie polityki państwa wobec ludzi starszych, uprzejmie przedkładam następujące informacje na temat działań podejmowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w przedmiotowej sprawie.

System oświaty w Polsce wychodzi naprzeciw postępującym zmianom demograficznym związanym z wydłużającym się średnim wiekiem życia ludności oraz starzeniem się społeczeństwa oferując osobom starszym liczne możliwości uzyskiwania, uzupełniania i podnoszenia wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w ramach rozwiniętego sektora kształcenia ustawicznego. W obszarze tym wszystkie osoby dorosłe, niezależnie od wieku, mają możliwość kształcenia w publicznych lub niepublicznych szkołach dla dorosłych, począwszy od klasy VI szkoły podstawowej aż po szkoły policealne. Do tej samej grupy osób dorosłych, w tym osób starszych, skierowana jest oferta publicznych i niepublicznych placówek i ośrodków prowadzących kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych.

Kształcenie ustawiczne w myśl art. 68a ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. z 2004 Nr 256, poz. 2572, ze zm.) może być prowadzone w systemie stacjonarnym, zaocznym lub w formie kształcenia na odległość. Ta ostatnia forma kształcenia, oferująca możliwość likwidowania barier i ograniczeń w dostępie do edukacji oraz tak ważne w przypadku osób starszych dostosowanie tempa uczenia się do ich możliwości poprzez indywidualizację nauczania, napotyka jednak na trudności związane z niskim poziomem informatyzacji społeczeństwa polskiego (obsługa komputera, dostęp do Internetu), co w dużej mierze dotyczy osób starszych.

Wychodząc naprzeciw tym trudnościom, Ministerstwo Edukacji Narodowej przystąpiło do realizacji projektu *Centra Kształcenia na Odległość na Wsiach*, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Utworzone na terenie całego kraju centra w ilości ok. 1150, zlokalizowane są na terenach wiejskich. Tym samym mogą przyczynić się do zmniejszenia dysproporcji pomiędzy wsią a miastem. Ośrodki są wyposażone w sprzęt komputerowy umożliwiający korzystanie z Internetu, odpowiednie oprogramowanie (w tym programy edukacyjne). Projekt przewiduje również wsparcie ze strony kompetentnych instruktorów, zarówno w formie zdalnych konsultacji, jak i doraźnego, bezpośredniego instruktażu. Dla osób mieszkających w małych miejscowościach, w tym zwłaszcza dla osób

starszych, centra mogą stać się rzeczywistą szansą edukacji pozaformalnej i podnoszenia kwalifikacji. Centra przyczynią się w ten sposób do promowania europejskiej idei uczenia się przez całe życie poprzez zwiększenie dostępu do wiedzy na wszystkich poziomach kształcenia - od edukacji ponadgimnazjalnej do kształcenia ustawicznego osób dorosłych. Projekt ten znajduje się w końcowej fazie realizacji.

Należy przy tym podkreślić, że działania ukierunkowane na umożliwianie osobom starszym podnoszenia kwalifikacji ogólnych i zawodowych zostały ujęte w *Strategii Rozwoju Kształcenia Ustawicznego do roku 2010* – dokumencie rządowym przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 8 lipca 2003 r., którego cele są na bieżąco realizowane.

Tematyka związana z poprawą pozycji osób starszych w społeczeństwie znajduje odzwierciedlenie w ogłaszanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej otwartych konkursach ofert na realizację zadań zleconych. I tak, we wrześniu 2007 roku resort edukacji ogłosił na stronie internetowej MEN otwarty konkurs na realizację zadania publicznego pn. *Wspieranie kształcenia ustawicznego, w tym kształcenia na odległość: kształtowanie potrzeby uczenia się przez całe życie*. Zadania o zasięgu ogólnopolskim lub ponadregionalnym, mogły być realizowane w formach polegających na: organizowaniu kursów, seminariów, warsztatów i konferencji oraz przygotowaniu i upowszechnieniu publikacji w zakresie:

- 1) kształtowania wśród osób dorosłych potrzeby uczenia się przez całe życie;
- 2) realizacji pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego z zastosowaniem nowatorskich, atrakcyjnych metod;
- 3) prezentowania możliwości wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych w zdobywaniu wiedzy i umiejętności;
- 4) zaspokajania potrzeb edukacyjnych osób starszych.

Spośród zgłoszonych w konkursie 25 ofert dokonano wyboru 10 podmiotów, przyznając im dotacje na realizację zadania na łączną kwotę 297 658 zł.

W roku 2009 Ministerstwo Edukacji Narodowej planuje realizację zadania zleconego pod nazwą *Upowszechnianie kształcenia ustawicznego – rozwój kompetencji osób dorosłych w Polsce*. Zadanie to koreluje ze strategicznym celem rządowego programu „Solidarność Pokoleń. Działania dla zwiększenia aktywności zawodowej osób w wieku 50+”, zawartym w poddziałaniu 3.1.: *Polityka rynku pracy*, jakim jest poprawa kompetencji i kwalifikacji pracowników po 50-tym roku życia. W ramach realizacji zadania przewiduje się m.in. upowszechnienie programów dla osób dorosłych uzupełniających ich kompetencje podstawowe - kursów internetowych opracowanych w ramach projektu *Przeprowadzenie badań, opracowanie metodologii, programów i materiałów dydaktycznych do kształcenia na odległość* oraz/lub opracowanie koncepcji kampanii promującej system akredytacji placówek prowadzących kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych wśród przedsiębiorstw oraz na rynku firm szkoleniowych.

Z poważaniem

14 MINISTRA
I PODSEKRETARZ STANU

Zbigniew Włodkowski

Załącznik:

Strategia Rozwoju Kształcenia Ustawicznego do roku 2010